

मल नहानी लाग्यो धानमा बाला

-मनिषा चम्लगाई/ भोपा

भोपा भद्रपुर नगरपालिका -३ की जमुना राजवंशीले धानमा बाला लाग्न थाले पनि युरिया मल लगाउन पाइनन् । राजवंशीले २ विगाह जग्गा भाडामा लिएर धान खेती गरेकी छन् । “धान गोडमेलको समय सकिएर बाला लाग्न थालेपनि मल पाइएन” राजवंशीले भनिन्, “बाला राम्रोसँग लागेको छैन, गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष उत्पादन आधा घट्ने देखिन्छ ।” बाला लागेको धानसमेत पहिलिन थालेको राजवंशी बताउँछिन् । यस वर्ष जग्गाको ठेक्का बुझाउनसमेत नसके अवस्था आएको राजवंशीले सुनाइन् । “धान लगाउँदाको ऋण तिर्ने बाँकी छ, उत्पादन कम हुने भएपछि ठेक्का बुझाउने पैसा

पुरैदैन” राजवंशीले भनिन् । भोपा भद्रपुर नगरपालिका -३का ७८ वर्षीय जसबहादुर राईले १ विगाह १६ कठामा धान लगाएका छन् । श्रीमतीको सहयोगमा धान खेती गर्दै आएका राईले जग्गाधनीसँग उब्जनीको आधा धान दिने (अधिया) सहमति गरेका थिए । “धानले बाला लगाउन शुरू गर्‍यो मल छैन” राईले भने, “बल हुनेहरूले भारतीय बजारबाट मल ल्याएर लगाए, हामीलाई त भारतीय बजारसम्म जाने आँट नै आएन ।” सरकारले मल उपलब्ध गराउन नसकेपछि स्थानीय कृषकले भारतीय बजारबाट मल ल्याएर लगाए । भारतीय बजारबाट ल्याएको मल महँगो भएर पनि आफूले

नलगाएको राई बताउँछन् । बाला लागेपछि युरिया आवश्यक हुँदैन -धानवाली विज्ञ सरकारले धानका लागि भन्दै बंगलादेशबाट ५० हजार मेट्रिक टन युरिया सापटीमा ल्याउने ठुंगो लगाइसकेको छ । मलको ठेक्का पाएका ठेकेदारले मल ल्याउन ढिला गरेसँगै बंगलादेशसँग सापटी युरिया ल्याउने प्रक्रिया अगाडी बढाए पनि धानले बाला लगाइसकेपछि लगाएको युरियाले कामै नगर्ने बरिष्ठ धानवाली विज्ञ भोलामान सिंह बस्नेत बताउँछन् । “एक पटकको धानवालीमा १ हेक्टरलाई १ सय किलो नाइट्रोजन, २० किलो फस्फोरस र ३० किलो पोटास आवश्यक हुन्छ” धानवाली विज्ञ बस्नेतले भने, “युरियामा ४६

प्रतिशत नाइट्रोजन हुन्छ, सोही कारण धानले उत्पादन शुरू गर्ने बेलासम्म २ पटक युरिया आवश्यक हुन्छ ।” पहिलो पटक धान रोपेको २० देखि ३५ दिन भित्रमा युरिया लगाइसक्नु पर्ने भएपनि यस वर्ष उक्त समयमा युरिया मल नपाइएकाले अब भित्र्याइने मल धानवालीका लागि आवश्यक नहुने बस्नेतको भनाई छ । “कृषकले धान लगाएको ५० दिन कटिसकेको छ” बस्नेत भन्छन्, “अब मल लगाएर उत्पादन बढ्ने होइन, सरकारले आयात गर्ने भनिएको मल आलु, गहुँका लागि मात्र उपयोगी हुन्छ ।” मल अभावले यस वर्ष उत्पादनमा समेत ह्रास आउने

बस्नेत बताउँछन् । “यस वर्ष औषत वर्षा हुन्छ भनेर मौसमविदले पूर्वानुमानसमेत गरेका थिए” बस्नेतले भने, “सोही अनुसार वर्षाले त साथ दियो, तर, मल अभाव टरेन ।” धानको उत्पादन बृद्धिको लागि युरिया मल अत्यावश्यक रहेको बस्नेतको भनाई छ । नार्कले दीर्घकालिन मलखाद परीक्षणमा गरेको अनुसन्धानबाट १ हेक्टर धानलाई १ सय किलो नाइट्रोजन आवश्यक हुने देखिएको छ । “त्यसका लागि युरिया मल र प्राङ्गारिक मल ५०/५० प्रतिशत लगाउन सकेमात्र उत्पादन राम्रो हुन्छ” बस्नेतले भने, “प्राङ्गारिक मलमा कम मात्रमा नाइट्रोजन हुनाले युरिया अत्यावश्यकमा पर्छ ।” घट्दो खेतीयोग्य जमिनबाट बढ्दो जनसंख्यालाई खुवाउन र आयआर्जन बढाउन प्रविधि र विज्ञानमा आधारित खेती जरुरी रहेको बस्नेतको तर्क छ ।

अहिले कोरोना महामारीको समयमा समेत कृषक मलका लागि भौतारिरहेका छन् । भोपाको कनकाई नगरपालिकाका घनश्याम प्रसाई कृषकहरू रोगले भन्दा भोकले मर्ने अवस्था आएको बताउँछन् । धानले उत्पादन दिने बेलासम्म मल नपाएको उनको गुनासो छ । आ.ब २०७५/७६मा नेपालमा हालसम्मकै सबैभन्दा धेरै अर्थात् ५६ लाख मेट्रिक टन धान उत्पादन भएको थियो । त्यस यता आ.ब २०७६/७७मा ५५ लाख मेट्रिक टन धान उत्पादन भएको थियो । पारम्भिक चरणमा आएको वर्षाले यस वर्ष अहिलेसम्मकै सबैभन्दा धेरै उत्पादन हुने अनुमान लगाइए पनि मल अभावले उत्पादन घट्ने कृषि विज्ञको भनाई छ । साथै केही स्थानमा किराले पनि धानवाली विगारिदैकाले उत्पादनमा कमी आउने देखिन्छ ।

मूल्य समायोजनको माग गर्दै मन्त्रीलाई ज्ञापन

भोपा (प्रस) । अलैंचीको मूल्य समायोजनको मुख्य मागसहित नेपाल अलैंची व्यवसायी महासंघले मंगलबार उद्योग, वाणिज्य मन्त्री लेखराज भट्टलाई ज्ञापनपत्र बुझाएको छ । नेपाल अलैंची व्यवसायी महासंघका अध्यक्ष राजकुमार कार्की (राजु), उद्योग वाणिज्य महासंघ प्रदेश १ का अध्यक्ष नरेन्द्र खड्कालगायतको टोलीले मन्त्री निवासमा पुगेर ज्ञापनपत्र बुझाएको हो । प्रतिकिलो चार सय रुपैयाँमा बिक्री गरेको अलैंचीको मूल्यमा बढीको बिल दिनु पर्दा रकम बैंक दाखिला गर्दा अलैंची व्यवसायीले समस्या भोगिरहेका छन् । व्यवसायीले सरकारले कर छलेको जस्तो देखिएपछि भन्सार मूल्य समायोजन गर्नुको विकल्प नरहेकाले सरकार गृहान् मन्त्रीको ध्यानाकर्षण गराइएको अध्यक्ष कार्कीले बताए । नेपाली पक्ष मर्कामा छ, ३८० रुपैयाँदेखि ४०० सय रुपैयाँमा

वेचेको अलैंचीको बिल ५०० सय रुपैयाँको दिने पछि अलैंची व्यवसायी महासंघका महासचिव सुवास भट्टराईले भने, ‘तीन वर्ष अघिदेखिको यो नियम समायोजनको माग राखेर महासंघ डेढ वर्षदेखि सरकारलाई गुहारि राखेको छ ।’ यसअघि पनि मन्त्री भट्टको यो विषयमा ध्यानाकर्षण गराएपनि कार्यान्वयन नभएको भट्टराईले बताए । भारत अलैंची निकासी गर्दा गुड सेल्स ट्याक्स (जीएसटी) ५ प्रतिशत तिर्नु पर्ने नियम छ । कम मूल्यमा वेचेको सामानको बढीको बिल दिनु पर्दा रकम बैंक दाखिला गर्दा अलैंची व्यवसायीले समस्या भोगिरहेका छन् । व्यवसायीले सरकारले कर छलेको जस्तो देखिएपछि भन्सार मूल्य समायोजन गर्नुको विकल्प नरहेकाले सरकार गृहान् मन्त्रीको ध्यानाकर्षण गराइएको अध्यक्ष कार्कीले बताए । नेपाली पक्ष मर्कामा छ, ३८० रुपैयाँदेखि ४०० सय रुपैयाँमा

समायोजनको मुद्दा उठाएको हो । विगतमा प्रतिकिलो ८ सयदेखि १२ सय रुपैयाँसम्ममा बिक्री हुने गरेको थियो । अहिले मूल्यमा गिरावट भएर ३८० देखि ४ सय रुपैयाँ कायम भएपछि मूल्य समायोजनको माग नेपाली पक्षले उठाएको हो । तर, भारतीय पक्षले माग सुनुवाइ नगरेको महासंघका महासचिव भट्टराईको भनाइ छ । मूल्य समायोजन नगर्ने भारतीय अडानका बावजुद यसपटक अलैंची निकासीमा बृद्धि भएको छ । गतवर्ष ३ अर्ब ८१ करोडको अलैंची निकासी भएकोमा यसपटक ३ अर्ब ९९ करोड बढीको अलैंची निकासी भएको छ । मुलुकमा उत्पादित अलैंची मध्ये ९९ प्रतिशतभन्दा बढी अलैंची काँकडभिट्टा नाकाबाट निकासी हुने गरेको छ । बिर्तामोडमा अलैंचीका पाँच निकासीकर्ता छन् । विराटनगर र नेपालगञ्ज नाकाबाट बाँकी अलैंची निकासी हुने गरेको छ ।

ठेक्का स्थगितले रेलप्रभावित हर्षित

बिर्तामोड (प्रस) । पूर्व-पश्चिम रेलमार्गको काँकडभिट्टा-इनरुवा खण्ड निर्माणको विवादित ठेक्का रद्द भएसँगै रेल प्रभावित समन्वय समिति बिर्तामोडले खुशी व्यक्त गरेको छ । जग्गाधनीलाई पेलेर रेलको ठेक्का लगाएको भनी उनीहरूले निरन्तर आन्दोलन गर्दै आएका थिए । रेल प्रभावित समन्वय समितिले प्रक्रिया उल्लंघनको विरोध गर्दै सरकार, सम्बन्धित निकायलाई

खबरदारी गर्ने सञ्चारमाध्यम, स्थानीय सरकार, जनप्रतिनिधि, प्रदेश -१ सरकारलगायत सम्बन्धित सरोकारवालालाई धन्यवाद दिएको छ । अब भने आफ्नो अधिकारका लागि एकजुट भएर अगाडि बढ्ने उनीहरूको भनाइ छ । पूर्व-पश्चिम रेलमार्गको काँकडभिट्टा-इनरुवा खण्ड निर्माणको विवादित सोमबार ठेक्का रद्द भएको हो । रेल, मेट्रोरेल र मोनोरेल डेभलपमेन्ट प्रोजेक्टले सार्वजनिक सूचना जारी गरी

रेलमार्गको ठेक्का स्थगित भएको जानकारी दिएको हो । जग्गाको मुआब्जा वितरण ठुंगो नलाग्दै सरकारले १०६ किलोमिटरको रेलमार्ग बनाउन ५४ वटा प्याकेजमा ठेक्का आह्वान गरेको थियो । ती सबै अब स्थगित भएका छन् । रेल विभागले १८ वटा कम्पनीलाई मात्रै सहभागी हुन पाउने गरी ५४ वटा प्याकेजमध्ये कसलाई बाँकी अन्तिम पृष्ठमा...

कुशल प्रशासक नआउनेमा बिर्तामोडबासीको चिन्ता

बिर्तामोड (प्रस) । अनिवाय अवकास पाएका बिर्तामोड नगरपालिकाका प्रशासकीय अधिकृत पशुपति खतिवडालाई विदाइ गर्दैगर्दा बिर्तामोडबासीहरूलाई दुखसँगै चिन्ता लागेको छ । एकजना कुशल र असल प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतका रूपमा रहेका खतिवडालाई विदाइ गर्दैगर्दा दुख मानेका नगरबासीहरूले यस

अर्थमा चिन्ता गरेका हुन् कि अब अर्को प्रशासकीय अधिकृत कस्तो आउने हुन् । भदौ १६ गते उमेर हदका कारण अवकास पाएका खतिवडालाई विदाइ गर्ने क्रम अझै सकिएको छैन । नगरपालिका कार्यालयसँगै नगरका बडा कार्यालयहरूले एकपछि अर्को गर्दै उनलाई विदाइ गरिरहेका छन् । यसक्रममा

बिर्तामोड नगरपालिकाको ४ नं वडा कार्यालयले मंगलबार विदाइ तथा सम्मान कार्यक्रम गर्‍यो । कार्यक्रममा बोल्दै वडाध्यक्ष कुलप्रसाद संग्रौलाले अब कस्तो प्रशासकीय अधिकृत आउने हुन् भनेर नगरबासीहरूले चिन्ता गरिरहेको बताए । उनले विदाइ भएर जाने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खतिवडाले आधार बनाइसकेकाले

नयाँ आउनेलाई गाह्रो नहुने धारणा राखे । कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि बिर्तामोड खानेपानी तथा सरसफाइ संस्थाका अध्यक्ष जलकुमार गुरुङले कसैको चाकडी चाप्नुसी नगरी पूर्ण आत्मविश्वासका साथ काम गर्ने बानीले गर्दा खतिवडाले सबैको मन जित्न सफल भएको बताए । समाजसेवी राजकुमार पोखरेलले असल, कुशल र जनप्रिय प्रशासकको छवि बनाएका खतिवडालाई बिर्तामोडमै आएर राजनीति गर्न आग्रह गरे । गोमेन्द्र कलेजमा प्राचार्य रुपक खनालले अवकासपछिको बाँकी उतराड जीवन मार्गनिर्देशक र समाज उपयोगी बनाउन सुझाव दिए । वडा सदस्य राहुल शर्मांले स्वागत गरेको कार्यक्रमको संचालन वडा सचिव नन्दलाल आचार्यले गरेका थिए ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खतिवडा विदाइ भएर गएपछि बिर्तामोड नगरपालिकामा अब कसलाई ल्याउने भनेर राजनीति शुरू भएको छ । आफू नजिकको

र भनेको मान्ने व्यक्तिलाई ल्याउन लविड भइरहेको हो । सतराढ नैकपाभिन्ने दुईवटा टीमले दुईजनालाई सिफारिस गरेको बताइएको छ । रतुवामाई नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत राजेन्द्र भट्टराई र गौरादह नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खेम ओझालाई ल्याउन आफ्नै तवरमा लविड भइरहेको हो । बिर्तामोड निवासी भट्टराई सतराढ दर्लनिकट कर्मचारी संगठनका व्यक्ति हुन् । कमल निवासी ओझा भने जिल्ला विकास समिति भोपाका पूर्व स्थानीय विकास अधिकारी हुन् । बिर्तामोड नगरपालिकालाई सन्तुलित रूपमा चलाउन सक्ने व्यक्ति चाहिएकाले पार्टीनिकट नहेरी चलायमान र दक्ष प्रशासकको खाँचो भएको भन्दै कर्मचारी तहले ओझालाई नै रुचाएको एक कर्मचारीले बताए । दुवैजनाले इच्छा व्यक्त गरेपछि सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले सरुवाको निर्णयमा ढिलाइ गरेको बताइएको छ ।

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड, भोपा

। पहाडी क्षेत्रमा
पनि यो सेवा
उपलब्ध छ ॥

पूर्वाञ्चलमै
सबैभन्दा ठूलो
भ्याकुम
सिस्टमबाट
सफाई गरिन्छ ।

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्बन्धित गर्नुहोस् ।

भूपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

आदेश मान्दैनन् अस्पताल

विराटनगर (प्रस) । विज्ञान प्रतिष्ठान धरान पुन्याइएकी शौचालयमा लडेर घाइते भएकी मोरङ कानेपोखरी गाउँपालिका-५ की २३ वर्षीया गर्भवती सविना थापा (दर्जी) को बिहीवार विहान मृत्यु भयो । मंगलवार राति लडेकी उनलाई परिवारका सदस्यले नोबेल, विराट शिक्षण, विराट नर्सिङ होम, घिनक्रस, कोसी, सुरक्षा लगायतका अस्पताल पुर्‍याए । तर कोरोना भाइरस संक्रमणको कारण देखाउँदै कुनैले पनि उपचार गर्न मानेनन् । कतिपयले आईसीयू र भेन्टिलेटर नभएको बहाना वनाए । एम्बुलेन्समा राखेर अन्तिम अवस्थामा वीपी कोइराला स्वास्थ्य

जीवनको अन्तिम अवस्थामा चिकित्सकको दर्शन गर्न मुस्किल पन्थो । बिहीवार विहान आफन्त र परिवारका सदस्यले हारगुहार गरेपछि कोसी अस्पतालको आइसोलेसनमा भर्ना पाएकी उनले केहीबेरमै प्राण त्यागिन् । पीसीआर परीक्षण गराउँदा उनको रिपोर्ट नेगेटिभ आयो । जन्डिसले थलिपछि परिवारका सदस्यले अस्पताल पुर्‍याएका पथरीशनिश्चरे-१ का नवराज राईलाई पनि वीपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानले उपचार गरेन । तीन घण्टासम्म गेटमा बसेर अघिल्लो

कर्मचारीका कारण मेची अस्पताल रमिताघर

भद्रपुर (प्रस) । कोरोना उपचार केन्द्र थपिएपछि जनविश्वास गुमाउँदै जाँदा मेची अस्पतालमा उपचार गर्ने विरामीको चाँप घट्दो अवस्थामा छ । अस्पतालमा कार्यरत प्राविधिक तथा कर्मचारीको सेवा प्रवाहको विषयमा पटकपटक जनगुनासो बढिरहेको अस्पतालमा आपसी कलहले फनै नकारात्मक असर गरिरहेको छ । ल्याव तथा ओपीडी सेवाका अधिकांस कर्मचारी आफूले गर्नुपर्ने जिम्मेवारी पूरा गर्न भन्दा अस्पताललाई तलब खानेस्थल बनाएर पहुँचको बलमा अन्यत्र सेवा गर्न जाने गरेका घटना नयाँ होइनन् । पछिल्लो पटक ल्याव इन्चार्ज रामचन्द्र भालाई महिला कर्मचारी रचना शर्मापति अभद्र व्यवहार गरेको आरोप लागेको छ । ६ वर्षयता अस्पतालको ल्याव प्रमुखको जिम्मेवारी सम्हालेका भन्ना पछिलो पटक विवादमा परेका भने होइनन् । यस अगाडि पनि कर्मचारीपति अभद्र व्यवहार गरेको तथा विभिन्न निकायबाट सिक्न आउने विद्यार्थीपति शोषण गरेको आरोप लागेको थियो । यता आरोप लगाउने शर्मा पनि विवादरहित कर्मचारी भने होइनन् । ५ वर्षयता अस्पतालमा कार्यरत उनी आफूले दिनुपर्ने समय कार्यालयलाई नदिएको आरोप छ ।

सिम्रिकले दियो क्षेत्री परिवारलाई २ लाख २८ हजार रुपैयाँ मृत्यु राहत

मेचीनगर (प्रस) । सिम्रिक संस्थाको धुलावारी सेवा वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. बिर्तामोडले स्थापनाको १० वर्षे अवधिमा एक सदस्यलाई सबैभन्दा धेरै मृत्यु राहत सुविधा प्रदान गरेको छ ।

समवेदना प्रकट गर्न सिम्रिक साकोसका अध्यक्ष कमलबहादुर वस्नेसहितको टोली मेचीनगर ७ जोरासमलस्थित क्षेत्री निवास गएको हो । मृतक क्षेत्रीको परिवारलाई भेटर अध्यक्ष वस्नेत, कोषाध्यक्ष हरिप्रसाद कडरिया, सञ्चालक सदस्य इन्द्रबहादुर कार्कीसहित विभागीय कर्मचारीहरुले दुई लाख २८ हजार ७०० रुपैयाँ राहत प्रदान गरेका हुन् । संस्थाको धुलावारी सेवा केन्द्रका प्रमुख अञ्जु प्रधानका अनुसार स्वर्गीय क्षेत्रीले संस्थामा एक लाख रुपैयाँको शेयर खरिद गरेका थिए भने आफू र परिवारको नाममा ५ वर्षे ५ वटा नियमित वचत खाता सञ्चालन गरेका थिए । केन्द्र प्रमुख प्रधानका अनुसार स्वर्गीय क्षेत्रीको परिवारलाई प्रदान गरिएको राहत सुविधा रकममा

प्राकृतिक मृत्यु क्षतिपूर्ति वापत एक लाख रुपैयाँ, पाँच वर्षे नियमित वचतकर्ताको मृत्यु भएकोमा राहत सुविधा ८८ हजार ७०० रुपैयाँ रहेको छ । यसरी नै एक लाख रुपैयाँको शेयर भएका सदस्यको मृत्युमा प्रदान गरिने मानोचामल वापतको रकम ३० हजार र आजीवन राहतकोष सदस्य वापत १० हजार रुपैयाँ गरी दुई लाख २८ हजार ७०० रुपैयाँ नगदै प्रदान गरिएको हो । संस्थाका तालिम विभाग प्रमुख विजय वस्नेतले सहजीकरण गरेको श्रद्धाञ्जली कार्यक्रममा सञ्चालक सदस्य इन्द्रबहादुर कार्कीले संस्थाले तयार गरेको समवेदनापत्र वाचन गरेका थिए । श्रद्धाञ्जली कार्यक्रममा अध्यक्ष वस्नेतले संस्थाको सदस्य वनेर स्वर्गीय क्षेत्रीले आफूहरुलाई सदैव हौसला दिने गरेको स्मरण गरेका थिए ।

पत्रपत्रिका पढ्ने बानी गरौं ।

स्मार्ट लाइसेन्स हराएको सूचना

युवराज खनालको नाममा जारी १-०६-०००१९२९० नम्बरको लाईसेन्स मिति २०७७/०५/१७ गते खुदुनावारीबाट बिर्तामोड आउने क्रममा हराईरहेको हुँदा फेला पार्नुहुने महानुभावहरुले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको मोबाईल नम्बरमा सम्पर्क गरी बुझाईदिनुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

नाम: युवराज खनाल

ठेगाना: अर्जुनधारा -३ भन्ज्या,

फोन : ९८४७७३४४२६

अर्जुनधारा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
राजिवरुद्र नगर, प्रदेश नं. १, नेपाल
फोन नं. ०२३ ४६५४०२
इमेल: arjundharamun@gmail.com वेबसाइट: www.arjundharamun.gov.np

विभिन्न प्राविधिक पदहरुमा
दरखास्त आह्वान गरिएको सूचना
प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०७७-०५-२३

यस कार्यालयलाई निम्न पदहरुको सेवा आवश्यक परेको हुनाले लोकियुको योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकहरुबाट यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले ७ दिन भित्र रीतपूर्वक दरखास्त आह्वान गरिन्छ ।

विशेष नं	पद	मान	पद	सिद्धान्त विधि	प्रमुख अधिकारी
०३/०३३/०३३	नगर पत्र व्यवस्थापक अधिकारी	२	नगर	भेटिगरी भेटिगरी भेटिगरी भेटिगरी	भेटिगरी भेटिगरी
०४/०३३/०३३	नगर पत्र व्यवस्थापक अधिकारी	१	नगर	भेटिगरी भेटिगरी भेटिगरी भेटिगरी	भेटिगरी भेटिगरी
०५/०३३/०३३	भेटिगरी	४	नगर	भेटिगरी भेटिगरी भेटिगरी भेटिगरी	भेटिगरी भेटिगरी
०६/०३३/०३३	भेटिगरी	४	नगर	भेटिगरी भेटिगरी भेटिगरी भेटिगरी	भेटिगरी भेटिगरी

१. छनौटको किसिम: अर्जुनधारा नगरपालिकाको काररमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने कार्यविधि,२०७५ बमोजिम सुचिकरण तथा अन्तर्बार्ता ।

२. सेवा सुविधा: कार्यालयले ठोके बमोजिम ।

३. फारम दस्तुर: रु ४००/-

४. दरखास्त फारम नगरपालिका कार्यालय वा कार्यालयको वेबसाइट www.arjundharamun.gov.np बाट प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

५. दरखास्त साथ पेश गर्नुपर्ने कागजात: १ प्रति पासपोर्ट साइजको फोटो,नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी,शैक्षिक योग्यता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी,काउन्सिल दर्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी,अनुभव सम्बन्धि प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी ।

६. वि.ने. ०५/०७७/०७८ तथा ०६/०७७/०७८ मा छनौट हुने उम्मेद्वारले नगरपालिकाको कोभिड १९ क्वारेन्टिन तथा आइसोलेसन केन्द्रमा कामकाज गर्नुपर्नेछ ।

कांग्रेस महामन्त्री कोइरालालाई कोरोना

भापा (प्रस) । नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री डा. शशांक कोइरालालाई कोरोना भाइरसको

संक्रमण पुष्टि भएको छ । मंगलवार उनका परिवारका १९ जनाको स्वाव लिइएकोमा डा.कोइरालाको रिपोर्ट पोजिटिभ आएको उनका स्वकीय सचिव भरत तिवारीले जानकारी दिए । तिवारीका अनुसार मंगलवार नै महामन्त्री कोइराला पत्नी डा. सुपात्र कोइरालासहित १९ जनाको स्वाव दिइएको थियो । डा. कोइरालामा कोरोना पुष्टि भए पनि लक्षण नदेखिएको तिवारीले बताए ।

ठेक्का...

कुन ठेक्का दिनेसम्म तय गरेरै औपचारिकताका लागि मात्रै टेन्डर आह्वान गरेको थियो । जुन टेन्डर अहिले मूल्यांकन प्रक्रियामा रहेको भनिएको थियो । जग्गा अधिग्रहण पनि

नगरी हतारहतार ठेक्का लगाउन लाग्दा चौतर्फी विरोध भइरहेको छ । रेलमार्गबाट प्रभावित हुने जनता पनि आन्दोलित छन् । तर, सरकार र प्रतिपक्ष दल भने यसमा मौन देखिएका छन् ।

बिर्तामोड नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
१ नं. प्रदेशको सधियार
सञ्जय तामाङ्ग, औपिकृष्ण दाहालको नाममा जारी गरिएको

७ दिने सूचना

साविक गरामनी गाविस वडा नं. ७ हाल बिर्तामोड नगरपालिका, वडा नं. ९ वस्ने श्री लोकमाया खरेलले निजका नाममा दर्ता कायम रहेको तपसिल बमोजिम जग्गामा भवन निर्माण, नक्सा पास तथा निर्माण कार्यको अनुमति पाउँ भनी निवेदन तथा घर नक्सा पेश गर्नु भएकोमा तपाईं सधियारको उपास्थिति नरहेकोले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५४ को उपदफा १ च २ प्रयोजनको लागि यो ७ (सात) दिने सूचना तथा सधियार प. श्री सञ्जय तामाङ्ग द. श्री गो पिर्कृष्ण दाहालको जग्गा लगायत सार्वजनिक हानी नोक्सानी हुन्छ वा हुदैन । यदी हुन्छ भने यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले तपाईं ७ दिन भित्र प्रमाण सहित आउनु होला । अन्यथा नियम बमोजिम भई जानेछ ।

जग्गा रहेको स्थान	सिट नं.	क्रिता नं.	क्षेत्रफल	नक्सा दर्ता	सूचना प्रकाशित मिति	संजीमन मिति
वि.न.पा. ९		२६१	२२०,१२	२०७६/०९/०८	२०७६/०९/०८	२०७७/०५/२३

हाडजोर्नी तथा नशाका समस्याहरुको बिना अप्रेसन सफल उपचार

सफलतापूर्वक उपचार हुने समस्याहरु
डाइ, गर्धन कम्मर दुख्ने डिस्क प्रोल्यान्स, हड्डी खिडिएको नसा घ्यालिएको बाप, आर्थराइटिस, फुडा, जोर्नी दुख्ने, युरिक एसिड बढेको शरीरका विभिन्न अङ्ग भन्नुमाउने, पोल्ने, साटो हुने

प्यारालाइसिस, शरीरको एक अङ्ग वा दुवै अङ्ग नचल्ने, मुख बाझिएको

सम्पर्क : **स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल प्रा.लि.**
कनकाई रोड (कनकाई कलेजसँगै) बिर्तामोड (भापा) फोन : ०२३-५४०१२३, ९८५२६७५०३३

पूर्ण टुङ्ग बिर्ता सीटी अस्पताल बिर्तामोडमा शारीरिक उपचार अर्थात् फिजियोथेरापी सेवा सुरु

औषधीको प्रयोग नगरी उपचार
बिना औषधि, बिना सुई, बिना चिरफार, हाड जोर्नीको दुखाई, हड्डी खिएको, हातखुट्टा नचल्ने, भ्रमभ्रमाउने, मुख बाझिएको, मस्तिष्कघात भई प्यारालाइसिस भएको, घाँटी अथवा हाडको नसा चेपिई दुख्ने, भ्रमभ्रमाउने, अप्रेसनपछि जोर्नीहरु जाम भएको, हातखुट्टा चलाउँदा दुख्ने तथा असजिलो भएको, मांसपेशी कमजोर भई हातगोडा लुगे हुने आदि भएमा यस बिर्ता सीटी हस्पिटलको फिजियोथेरापी विभागमा सम्पर्क गरी चाँडोभन्दा चाँडो स्वास्थ्य लाभ लिनुहोस् । वैज्ञानिक ढङ्गले मालिस गर्ने, मांसपेशीहरु सेक्ने, हातखुट्टा चलाउने, व्यायाम गर्ने गरी तपाईंको शरीरलाई पुनः यथावत् पूर्ण सञ्चालनमा ल्याउन सकिने भएकाले यसका लागि अनुभवी र पारखी विशेषज्ञको विज्ञ सेवा प्राप्त गरी तन्दुरुस्त बन्नुहोस् ।

सदैव व्यायाम गरौं, सदैव स्वस्थ रहौं ।

पूर्ण टुङ्ग **बिर्ता सीटी हस्पिटल**
बिर्तामोड, भापा । फोन : ०२३-५४४८२५५, ९८६२६८००००

सम्पादकीय

महामारी रोकने उपाय

लकडाउन, निषेधाज्ञा, नाकाबन्दी, सीमा सिल, आवतजावतमा रोक, कडा प्रशासनिक अनुगमन र व्यापक प्रचार प्रसारका बाबजुद कोरोना महामारीको संक्रमण बढ्दै गइरहेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुसार महामारी रोकथामका उपायहरू अनिवार्य मास्कको प्रयोग, सामाजिक दूरी कायम, क्वारेन्टाइनको बसाइ, आइसोलेसन तथा साबुनपानी र स्यानिटाइजरको उचित प्रयोग आदिका बाबजुद पनि महामारी अपेक्षा गरिएअनुसार रोकिएको छैन । अस्पतालमा अत्यावश्यक सेवासुविधासहितको कक्ष निर्माण, उपचार विशेषज्ञको नियमित र निरन्तर प्रयासका बाबजुद पनि कोरोना फैलने सीमा साँघुरो बनाउन सकिएन ।

उत्तरको छिमेकी देश चीनमा आजभन्दा नौ महिनाअघि यो महामारीको संक्रमण सुरु भए पनि नेपाल यो महामारीबाट अछुतोजस्तै थियो । तर, यसको चार महिनापछि जब भारत यो महामारीबाट थलिन थाल्यो, नेपाल स्वयं पनि बिरामी हुँदै गयो । आवतजावत, रोजगारी, सामीप्य र मानिसको बहावका कारण भारतमा फैलिरहेको महामारीको प्रभाव नेपालमा क्षणभरमै आगोभैँ फैलदै गयो । यसले आज नेपाल निकै आक्रान्त छ । सिंगो देश नै लकडाउनको अवस्थामा छ ।

भारतमा रोजगारीमा रहेका नेपालीहरू एकैपटक हजारौँको संख्यामा स्वदेश फर्किए । सरकारले उनीहरूको उचित व्यवस्थापन गर्न र गराउन सकेन । तीनै तहका सरकार यस मामलामा सापेक्षित रूपमा सक्षम भएनन् । यसले पनि अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुसार महामारीको रोकथामको तयारीमा ठूलो असर पुर्‍यायो । महामारी समुदायसम्म फैलन थालेपछिको हालको अवस्थामा पीसीआर परीक्षण व्यापक बनाउने, संक्रमित र असंक्रमित छुट्याउने तथा आम जनतामा रोग प्रतिरोधात्मक मानसिकताको विकास गराउने खालका कार्यक्रम बिना ढिलाइ ल्याउनु जरुरी भएको छ । छिमेकी देश भारत महामारीले आक्रान्त हुँदा नेपालमा त्यति नै ठूलो महामारी रोकथामको तयारी गरिनु पर्छ । यसको तयारी सरकार, स्वास्थ्यकर्मी र नागरिकबीचमा समन्वयात्मक संरचना निर्माण गरेर मात्र सम्भव देखिन्छ ।

■ बाबुकाजी कार्की

साक्षरताले मानवको अन्तर्निहित प्रतिभा प्रस्फुटन गरेर सक्षमता ल्याउँछ । सक्षमताले पौरखी हातहरूलाई परिमार्जित र परिष्कृत गरेर हरेक व्यक्तिको जीवनमा आमूल परिवर्तन गर्छ । उसमा सूचना र प्रविधिको जानकारी राख्ने क्षमतामा वृद्धि हुन्छ । साक्षरताले आत्मबल र आत्मविश्वासमा बढोत्तरी भई एक सफल र सवल नागरिकका रूपमा जीवनयापन गर्न अहम् भूमिका खेल्छ । सावै, साक्षरता सहज आधुनिक जीवनको अपरिहार्य कुञ्जी हो । आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक रूपान्तरण गरी देश विकास गर्ने साक्षरता प्रतिशत उच्च हुनु पहिलो सर्त हो । मानव विकास सूचकांकलाई उच्च राख्न आवश्यक सर्तहरू स्वास्थ्य, शिक्षा, विद्यालय भनाँदर, मातृ-शिशु मृत्युदर, पोषण आदिको आधारशिला पनि साक्षरता हो । अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिबद्ध सबै खाले विकासका लक्ष्य हासिल गर्न साक्षरता आधारभूत र अनिवार्य सर्त हो । त्यसकारण राज्यले आफ्ना नागरिकलाई यथाशक्य छिटो साक्षर बनाउन विभिन्न योजना, अभियान र कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने हुन्छ । निरक्षरता र गरिबी एक-अर्काको

परिपूरक हुन् । सहज र सफल जीवन जिउन कम्तीमा साक्षरताको विकल्प छैन । विज्ञान र प्रविधिको द्रुत गतिमा विकास र विस्तार भइराखेको वर्तमान एक्काइसौँ शताब्दीमा पनि विश्वमा ७७ करोड ३ लाख जनता निरक्षर प्रौढ छन्, जसमा हरेक तीन निरक्षरमध्ये करिब दुई जना महिला पर्छन् । वि.सं. २०६८ को जनगणनाअनुसार नेपालको साक्षरता प्रतिशत ६५.९ प्रतिशत छ, जसमध्ये पुरुष ७५.१ र महिला ५७.४ प्रतिशत साक्षर छन् । महिला र पुरुषबीचको साक्षरताको खाडल करिब १८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । सामाजिक-आर्थिक रूपान्तरण गरेर समृद्ध नयाँ नेपाल बनाउने सपनालाई यथार्थतामा बदल्न आधा आकाश ओगटेका महिलाहरूको सशक्तीकरणको विकल्प छैन । साक्षरता सशक्तीकरणको पहिलो खुड्किलो हो । यसै वास्तविकतालाई आत्मसात् गरेर तत्कालीन अनौपचारिक शिक्षा केन्द्रले महिलालाई विशेष ध्यान दिएर कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको पाइन्छ । साक्षर नेपाल अभियानअन्तर्गतका कार्यक्रमहरूमा महिला सहभागितालाई उच्च प्राथमिकता दिनु बुद्धिमानी ठहर्छ ।

अहिले पनि साक्षरता अभियानका स्वयंसेवक, स्थानीय निरीक्षक तथा पढ्न आउने निरक्षर समेतमा महिला सहभागिता बढाउन प्राथमिकता दिनुपर्ने प्रावधान राखेको छ, जसको फलस्वरूप महिला साक्षरतामा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ । मातृ तथा बालमृत्युदर घटेको छ । राज्यका विभिन्न निकाय र कार्यक्रममा महिलाको पहुँच क्रमिक रूपमा बढेको

छ । साक्षरता शिक्षित एवं सचेत महिला आमा भएको परिवारका बालबालिकाको पढाइको स्तर स्वभावैले बढ्न जान्छ । अशिक्षाका कारणले विपन्नता, अन्धविश्वास, बेरोजगार, परालम्बी तथा कमजोर स्वास्थ्य आदि नकारात्मक प्रवृत्तिले महिलालाई बढी गाँजेको हुन्छ । जबसम्म महिला र पुरुषलाई शिक्षामा पहुँच उनीहरूको क्षमताका

आधारमा सुनिश्चित गरिन्न, तबसम्म विकासको गति तीव्र नहुने यथार्थता हो । निरक्षरता दूरी पिछ्छाइएको जातजाति दुर्गम तथा निर्धनहरूको बसोबास क्षेत्रमा अधिक छ । नेपाल गाउँ नै गाउँले भरिएको भौगोलिक विकटता र सामाजिक, धार्मिक, सांस्कृतिक विविधता भएको देश हो । यस्तो विन्म परिस्थितिमा साक्षरतालाई सुगमतापूर्वक निरक्षरको पहुँचभित्र ल्याउन निश्चय नै ठूलै अठोट र आँट चाहिन्छ ।

महिला जनसंख्या बढी भएको हाम्रो जस्तो देशलाई नयाँ नेपाल बनाउन महिला साक्षरतालाई विशेष महत्व दिएर सघन कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने हुन्छ । आधा आकाश ढाकेका महिलाको सशक्तीकरण नगरिकन समृद्ध समाजको अपेक्षा गर्न सकिन्न । युनेस्कोले पनि अन्तर्राष्ट्रिय साक्षरता दिवसहरूमा महिला सशक्तीकरणका लागि साक्षरतालाई केन्द्रित गर्दै आएको छ । सशक्तीकरण भन्नाले प्राप्त सूचनाहरूको सही जानकारी गरी निर्णय गर्ने क्षमताको विकास गर्नु हो । किर्नाक महिलाले समान अधिकार र अवसरको उपयोग जबसम्म गर्न पाउँदैनन् तबसम्म दिगो विकासको कल्पना पानीको

फोकाजस्तै हुन्छ । भनिन्छ, एक जना पुरुष शिक्षित भए आफूमा मात्रै सीमित हुन्छ, तर एक जना महिला शिक्षित भए परिवार नै शिक्षित हुन्छन् । त्यसकारण महिला शिक्षित हुनु भनेको पारिवारिक सक्षमता आउनु हो, आयआर्जन बढेर आत्मनिर्भर बन्नु हो, इलममा बढोत्तरी गरी सम्पन्नतातिर लम्कनु हो । आफ्नो हक, अधिकार र कर्तव्यप्रति सजग र सचेत भई स्वाभिमानीपूर्वक आत्मनिर्भर जीवनयापन गर्न कम्तीमा साक्षरताको विकल्प छैन । नेपालमा पनि महिला साक्षर र सशक्तीकरणका कार्यक्रम ल्याउने धेरै निकाय र संघसंस्था छन्, जसमा अनौपचारिक शिक्षा केन्द्र, सानोठिमीले अग्रणी भूमिका खेल्दै आएको भए तापनि अहिले अनौपचारिक शिक्षाको नेतृत्व लिने छुट्टै निकाय छैन । संघीय संरचनाअनुसार अहिले अनौपचारिक शिक्षाको व्यवस्थापनको जिम्मेवारी स्थानीय तहलाई सरे तापनि खासै ध्यान पुगेको पाइँदैन ।

अनौपचारिक शिक्षा केन्द्रले विगतमा महिला सशक्तीकरणका लागि विविध कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको थियो । उदाहरणार्थ : महिला साक्षरता

प्रथम, द्वितीय आयआर्जन समूहमार्फत आफूले अंगालेका र सम्भाव्य पेसाहरूलाई परिष्कृत गरेर आत्मनिर्भर बनाई आफ्नो खुशामा उर्भिन सबन्ने सक्षमता प्रदान गर्ने नीति लिएको छ । त्यसैगरी आयआर्जनमा वृद्धि गरी महिलाको जीवनस्तर उठाउन, आफ्ना कुराहरू निर्धक्कसँग राख्न अभ्यस्त बनाउन र संगठित भई हक र अधिकार सुनिश्चित गर्ने खालका कार्यक्रमहरू सामुदायिक सिकाइ केन्द्रमार्फत आयआर्जन समूह गठन गरी सञ्चालन गरेको छ । त्यस्तै स्वास्थ्य र सरसाफाइसम्बन्धी जनचेतना फैलाउने कार्यक्रमहरू पनि सञ्चालन गरेको छ । विगत वर्षहरूदेखि राष्ट्रव्यापी साक्षरता अभियान सञ्चालन हुँदै आएको छ । अभियानमा महिला सहभागितालाई प्रोत्साहित गरेको गर्न खोजेको पाइन्छ । साक्षरता कक्षा केन्द्र तोके, स्वयंसेवक एवम् स्थानीय निरीक्षक नियुक्ति तथा व्यवस्थापनमा समेत महिला सहभागिताको सुनिश्चित गरेको छ । आधारभूत साक्षरता सीप हासिल गरेपछि महिलाको निरन्तर शिक्षाका लागि अनौपचारिक प्रौढ विद्यालयहरू विकास र विस्तार हुने क्रममा छन्, जहाँ महिलाले एसएलसीसम्म पढ्न पाउने अवसर

पाउँछन् । त्यस्तै सामुदायिक अध्ययन केन्द्रमार्फत पायक पर्ने ठाउँमा आयआर्जन समूह गठन गरी उत्पादन वृद्धि र प्राप्त आर्जनलाई सामूहिक रूपमा वचत गर्ने अभ्यास गराउँदै आएको छ ।

उल्लिखित कार्यक्रमहरू फितलो व्यवस्थापनका कारण प्रभावकारी हुन सकेका छैनन् । मागअनुसार पर्याप्त कार्यक्रम प्रदान गरिएको पाइँदैन । निश्चय नै हात्तीको मुखमा जिरा भएको छ । कार्यक्रमको सफलताका लागि पर्याप्त साधनस्रोतको तर्जुमा, प्रभावकारी कार्यान्वयन एवम् सेवाग्राहीको अनुगमन निरीक्षण कार्य प्रगतिका आधारमा पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गर्ने कार्यमा सबैको साथ-सहयोग भएमा निश्चय नै हामी सुगमतापूर्वक साक्षरताको लक्ष्यमा पुग्न सक्छौं । त्यसकारण महिला साक्षरतालाई प्रत्येक नेपालीले घरघरबाट सुरु गर्दै पारिवारिक साक्षरतालाई प्रोत्साहित गर्नुपर्छ । अरूले के गर्‍यो भन्दा पनि मैले के गर्ने भन्ने कुराले महत्व राख्छ । अन्धविश्वास र पछोटेपनलाई छिम्कन्दै समृद्धितिर लम्कन हरेक नागरिक साक्षर हुँदै शिक्षित हुनुको विकल्प छैन ।

कोरोना बिमा : आज गर, भोलि नगर ?

■ पदमराज अवस्थी

विकासोन्मुख देशहरूमा महामारीमा कालोबजारको समस्या तीव्र रूपमा देखिने गर्छ । विविध सीमाहरूका बावजुद सरकार गुमनाम रहनु र नाफा कमाउने उद्देश्यले निजी क्षेत्र बदनाम भइरहनु विकासशील अर्थव्यवस्थामा देखिने चिन्ताजनक विषय हो । नेपाल सरकारले वि.सं. २०७६ साल चैत ११ गते अर्थात् घोडेजात्राको पसिपल्टबाट सुरु गरेको बन्दाबन्दीमा पनि अनेकन् प्रयासका बावजुद पनि सरकार गुमनाम रह्यो र केहि निजी क्षेत्र बन्दाबन्दीको व्यापार गर्न तमिए । यी तमाम व्यापारहरूमध्येको एउटा व्यापार थियो– कोरोना बिमा ।

वि.स. २०७७ साल वैशाख ४ गते बिमा समितिले एउटा परिपत्रबाट कोरोना बिमा सार्वजनिक गरेको थियो । यसको सार्वजनिक घोषणापश्चात् मैले बिमा समितिका निर्देशकहरूसँग बुझ्दा उपलब्ध निर्देशकहरूमध्ये दुई जना निर्देशक कोरोना बिमाबारे अनभिज्ञ थिए । यसको अर्थ यो थियो कि समितिमा छलफलबिना नै कोरोना बिमामाथि व्यापारको रणनीति बनेको थियो । सहायक र उपनिर्देशकसँग बुझ्ने परेन, उनीहरूमध्ये कतिले सार्वजनिक रूपमा नै यो गलत कदम थियो भनेर भन्न थालिसकेका थिए ।

वैशाख ४ गतेको सूचनाको पहिलो बुँदामा कोरोना बिमा घातक मानिने ११ वटा रोगहरू जस्तै : क्यान्सर, पक्षघात, हृदयघात आदिसँगै सूचीकृत गरिएको थियो । जबकि न विश्व स्वास्थ्य संगठन, न त स्वास्थ्य मन्त्रालयले नै यसलाई घातक भनेको थियो । एकातिर बिमा समितिले कोरोनालाई घातक रोगहरूमा सूचीकृत गर्‍यो भने अर्कातिर कोरोना बिमालाई हुँदाहुँदै किन थिने स्वास्थ्य बिमा घातक रोगहरूको उपचार लघु

अमेरिकी डलर भएको देश र विदेश नगर्इ पैसा नदेख्ने जनता भएको देशमा १ लाख बिमांक भएको बिमालाई कसरी लघु बिमाअन्तर्गत राखियो भन्ने प्रश्न आफैँमा गम्भीर कुरा हो । ग्रामीण जनतालाई सेवा दिने भन्ने तर्कबाट प्रादुर्भाव भएको कोरोना बिमा त्रिशूली कटेर गाउँ जान सकेन र ई-सेवा चलाउनेहरूमै सीमित भयो ।

सिद्धार्थ इन्योरिन्सले २०७२ सालदेखि व्यवस्थित रूपमा नै मेडिहेल्थ नामको स्वास्थ्य बिमा गराउँदै आएको थियो र सोही वर्षदेखि नेपाल सरकार सरकारले सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा विकास समितिमार्फत स्वास्थ्य बिमा सञ्चालनमा ल्याएको थियो । सरकार र निजी कम्पनीका स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा हुँदाहुँदै किन थिने स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रममा कोरोनाको उपचार

समावेश गरिएन भन्ने आमसवाल थियो ।

सो सवालको जवाफमा बिमा समितिले कोरोना महामारी हो भन्ने

सरकारी कर्मचारीको कोरोना बिमा सरकारले र निजी क्षेत्रका कर्मचारीको कोरोना बिमा सम्बन्धित रोजगारदाताले गरिदिने

हेरफेर गरेन र जनतामाथि शोषण गर्न सुरु गर्‍यो । आजसम्म संसारको कुनै पनि देशले एकवर्षे बिमा कार्यक्रम

जवाफ दिएको थियो । उसले यो जवाफ दिइरहँदा नेपालमा जम्मा १६ जना व्यक्तिसा मात्र कोरोना संक्रमण थियो । फेरि जनताले महामारीको किन बिमा गरेको त ? महामारी भनेको त संकटकाल हो भन्ने सवाल तेर्सोए । बिमा समितिले बिमा कम्पनीहरूले सामाजिक उत्तरदायित्व बोध गरेको प्रत्युत्तर दियो । एउटा कलकलाउँदो जवानलाई मासिक ११ हजार रूपैयाँ तलब दिएर काममा खटाउने बिमा कम्पनीहरूले कसरी सामाजिक उत्तरदायित्व बोध गरे भन्ने प्रश्नको जवाफ भने अझै बक्यौता नै रहेको छ । पीसीआर पोजिटिभ आएकै दिन बिमा कम्पनीले दाबी भुक्तानी गर्ने प्रचार गरेर वैशाख ७ गतेबाट कोरोना बिमा सुरु भयो ।

बिमा समितिकै निर्देशनमा बजेटमा समेत कोरोना बिमाको व्यवस्था समावेश हुन पुग्यो ।

व्यवस्था भएपछि बिमा समिति आफैँले दिएको गफबाट पछि हट्दै जान थाल्यो । बिमा समिति यतिसम्म डरायो कि जेठ महिनाको २३ गतेका दिन कोरोना बिमा सयैका लागि बन्द गर्ने मनस्थितिमा पुग्यो । जेठ १५ गते सार्वजनिक बजेटले कोरोना बिमालाई राष्ट्रिय कार्यक्रम घोषणा गरेको र बिमा गराई सकेकाहरू अदालत जाने तयारीमा रहेको हुँदा बिमा समिति कोरोना बिमा सुचारु गर्न बाध्य भयो ।

कोरोना बिमा गरेको दिनदेखि एक वर्षसम्म कायम रहने र कसैले नवीकरण गर्न चाहेमा फेरि अर्को वर्षका लागि नवीकरण गर्न सक्ने भन्ने गफ दिएको बिमा समितिले सुचारु गरिएको बिमा चैत मसान्तसम्म कायम रहने व्यवस्था नहुँदै सो कार्यक्रम बन्द गर्ने हो भने कोरोना बिमा गरेर दाबी नगर्ने

सबैको पैसा प्रचलित व्याजदरसहित फिर्ता गर्नुपर्छ ।

जसोतसो कोरोना बिमा धानी रहेको बिमा समितिले भदौ १८ गते सूचना जारी गर्दै निजी ल्याबमा पीसीआर परीक्षण पोजिटिभ आएमा कम्पनीहरूले दाबी भुक्तानी नगर्ने व्यवस्था गर्‍यो । वैशाख ४ गते जारी गरिएको परिपत्रको बुँदा ४ मा पीसीआर पोजिटिभ आउने वित्तिकै दाबी भुक्तानी गर्ने व्यवस्था भएको छ, जहाँ निजी वा सरकारी कुनै प्रावधान नै बनाएको छैन । बिमा समितिलाई आफ्नो प्राइभेट कम्पनी सम्फेर तीन-तीन महिनामा नियम फेरिरहनेहरूलाई बिमा करारको आधारभूत पक्षसमेत थाहा नभएको देखिएको छ ।

करार भनेको सम्झौता हो, जसमा संलग्न पक्षहरूको सहमतिबेगर एकतर्फी रूपमा नियम बदल्नु गैरकानुनी हो र कानुनी शासनमा दण्डहीनतालाई अन्त्य गर्न सक्नुपर्छ । सरकारले समेत निजी स्वास्थ्य संस्थालाई पीसीआर परीक्षण गर्न अनुमति दिइसकेको अवस्थामा बिमा समितिले सरकारको निर्णय उल्ट योड्नु विधिसम्मत हुँदैन । पीसीआर भनेको व्यवस्था हैन, जुन सरकार वा निजी क्षेत्रअनुसार फरक हुन्छ । यो त एउटा प्रविधि हो । सरकारले गरे पनि निजी क्षेत्रले गरे पनि प्रविधिमा परिवर्तन हुन सक्दैन ।

अर्को कुरा, सरकारलाई दिएको पीसीआर किट पनि निजी क्षेत्रले उपलब्ध गराएको हैन र ? चौधरी फाउन्डेसनले स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई सहयोगस्वरूप दिएको किटबाट पीसीआर पोजिटिभ आए बिमा दाबी दिने तर सोही किटहरूबाट चौधरी ग्रुपको अस्पतालमा पीसीआर पोजिटिभ आए बिमा दाबी नदिने भन्ने पनि तर्क संगत हुन्छ ? कसैले बदमासी गरेमा कानुनी उपचार खोज्ने हो । व्यक्तिगत इच्छाअनुसार एक दिन कोरोना बिमा गर भन्ने अर्को दिन नगर भन्ने चरित्रले बिमाप्रति जनताको विश्वास हराएर जान्छ । अब बिमा समितिसँग न कोरोना बिमा बन्दा गर्ने अधिकार छ, न निजी वा सरकारी स्वास्थ्य संस्थाको बहानामा दाबी भुक्तानी अस्वीकार गर्ने अधिकार नै ।

जनताले पक्कै खोज्छन् समस्या हुन्छ, समाधान कसरी गर्ने ?

■ सोलु राजवंशी

हिजो आजको मुख्य विषयवस्तु- कोरोना भाइरसबाट आफ्ना देशका जनतालाई कसरी बचाउन सकिन्छ भन्ने बारेमा विश्व समुदाय चिन्तित छन् । तर हाम्रो देश नेपालका जनप्रतिनिधिदेखि लिएर देश हाँक्ने हस्ती र महान नेताहरु एक अर्कालाई आरोप र प्रत्यारोप लगाउने काममा व्यस्त देखिन्छन् । परापूर्वकालदेखि वीर गोर्खालीको नामले विश्वमा चिनिएका नेपालीहरु, विश्व महामारीको रुपमा फैलिएको कोरोनाबाट बच्न व्यवस्थित स्क्वेन्टाइन, समयमा चेकजाँच र उपचार नपाएर राजु सदाजस्तै छटपटिएर केही त्यस्ता जनप्रतिनिधि र राष्ट्र हाक्ने हस्ती र महान नेताहरुकै कारणले मरिरहेका छन् । सन्धर्भतिर लागौं, विश्वमा महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड-१९ (कोरोना) तिर ध्यान नदिएर हाम्रा देशका जनप्रतिनिधि, नेताहरु, नागरिकता संशोधन विधेयक, सीमा क्षेत्र र सरकार ढाल्ने र बचाउने काममा धेरै व्यस्त हुनु यो अहिलेको परिवेशमा नसुहाउने कुरा हो । रहुयो कालापानी, लिम्पियाधुरा, लिपुलेख सीमा क्षेत्रको

बारेमा नेपाल भारतसंग एकरति पनि डराउनु पर्ने जस्तो देखिदैन । किनकी नेपाल र भारतको सम्बन्ध नड र मासुको जस्तै छ र नाताको सम्बन्धमा पनि नेपाल भारतको ससुराली देश हो भने भारत, नेपालको ज्वाइँ (राम जन्मभूमि-भारत, सीता जन्मभूमि-नेपाल)

देशको रुपमा परापूर्वकालदेखि चिरपरिचित नै छन् । धर्मको हिसाबले पनि ५ नाथमध्ये नेपालमा २ नाथ (पशुपतिनाथ र मुक्तिनाथ) छ भने भारतमा ३ नाथ (जगन्नाथ, केदारनाथ र बद्रीनाथ) छन् । हिन्दु धर्मअनुसार मनुभन्दा पहिले यी चार धाम सक्नेले दर्शन गरेर मर्छन् भने नसक्नेहरुले दर्शन गरेर मर्न पाए हुन्थ्यो भन्ने सोच राखेको हुन्छन् । तसर्थ सीमा क्षेत्रको बारेमा भारतसंग एकरति पनि डराउनु पर्ने देखिदैन । डराउनु पर्छ भने चिनसंग र तेस्रो मुलुक पाकिस्तानसंग पनि । यो अर्थमा डराउनु पर्छ कि हिन्दु राष्ट्रलाई बर्बाद गर्ने हिन्दुविरोधी उग्र आतंकवादीहरुलाई पाकिस्तानले देशमा घुसपैठ गराइराखेको हुन्छ ।

भन्ने गरेजस्तै अब वीर गोर्खाली नेपालीहरु यो गर्न पछि पर्ने छैनन् । त्यसकारण जनप्रतिनिधि, नेतादेखि लिएर राष्ट्र हाँक्ने महान नेताहरुले अबको दिनहरुमा तेरो-मेरो, आरोप-प्रत्यारोप, गुन्डागर्दी, भ्रष्टाचार आदिबाट सुधिन जरुरी देखिन्छ । र, भर्खरै जन्मेको नवजात शिशुको टाउकोमा थुपारेको ऋण रु. ५५०००/- बाट मुक्त गर्नुका साथै प्रत्येक नेपालीमाथि थुपारेको ऋणहरुको हिसाब- किताब पनि देखाउनु जरुरी देखिन्छ । वीर गोर्खाली नेपाली जनताले एकदिन यसको खोजीनीति पनि पक्कै गर्ने छन् । जय नेपाल ।

मेचीनगर -१८ बलमतवाडी, हाल बेनी न.पा.-८ गणेशटोल ज्याग्दी

कहिलेकाहीँ धेरै खाना खाँदा, धेरै चिल्लो खाना खाँदा, गलत तरिकाले खाना खानाले राम्रोसँग पचैन । तर, लामो समयसम्म खाना अपच हुने समस्या देखियो भने यो गम्भीर रोगको लक्षण पनि हुन सक्छ । कस्ता मानिसलाई हुन्छ त अपच हुने समस्या ? साथै कसरी गर्ने त यसको समाधान ?

अपचको कारण हुनसक्ने रोग

तपाईंलाई अपचको समस्या छ भने तपाईंलाई एलर्जी, अर्थराइटिस, ओटो इम्युन डिजिज, स्क्रिन इन्फेक्सन, डण्डीफोर, थकान र

मुड डिसअर्डरजस्ता समस्या देखिन सक्छ ।

यी कारणले पनि हुन सक्छ अपच

- भोजनमा चिनीको मात्रा अत्यधिक हुँदा अपचको समस्या हुन सक्छ । पोषक तत्वको कमीको कारण शरीरमा हानिकारक ब्याक्टेरियाको स्तर बढ्छ, यसले अपचको समस्या हुन सक्छ ।

- एसिड र प्रिलोसेकजस्ता औषधि धेरै सेवन गर्नुले पनि पाचन प्रक्रियामा नराम्रो असर पार्छ । यस्तोमा निश्चित मात्रामा मात्र

यसको सेवन गर्नु राम्रो हुन्छ ।

- पारा र मोल्ड टोक्सिनको स्तर बृद्धि हुन्छ । यसले पाचन प्रक्रियामा गडबडी ल्याउन सक्छ ।

-तनावको कारण पनि तपाईंको नर्भसको प्रक्रिया विग्रिन सक्छ । यसबाट पाचन प्रक्रिया विग्रिन सक्छ । साथै शरीरमा ब्याक्टेरियाको सन्तुलन पनि विग्रिन सक्छ ।

- यसका साथै फूड पाइप वा शरीरमा गडबडी हुनाले पनि शरीरको खाना पचाउने कार्यमा पनि समस्या आउन सक्छ ।

पाचन क्रियामा ब्याक्टेरियाको भूमिका

पेटमा राम्रो ब्याक्टेरियाको पाँच सय प्रजाति हुन्छन्, यी ब्याक्टेरियाले भोजन पचाउन सहयोग गर्छ । साथै यी ब्याक्टेरिया हर्मोनलाई सन्तुलित राख्न, विकार बाहिर निकाल्न तथा भिटामिन वा अन्य आवश्यक तत्व निर्माण पनि हुन्छ । यदि यसमा पारासाइट्स वा यिस्टजस्ता हानिकारक ब्याक्टेरियाको स्तर बढ् यो अर्थात् ल्याक्टोब्यासिलस वा बिफिडोब्याक्टेरियाजस्ता राम्रो ब्याक्टेरियाको कमी भएको भने तपाईंको स्वास्थ्य अवस्था विग्रिन सक्छ ।

अपच हटाउने घरैलु उपाय

खाना राम्रोसँग पचेन भने पेटमा ग्यास भरिने, जीउ भारी हुने, बेचैनी हुने, बान्ता, रिंगटा लाग्नेजस्ता समस्या देखिन सक्छ । त्यसैले यी समस्याबाट पार पाउन निम्न घरैलु उपचार प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

सौफ

अपचको समस्या हुन्छ भने सौफ चपाउन शुरु गर्नुहोस् । साथै दिनमा दुईपटक सौफको पानी बनाएर पिउनुहोस् । यसबाट तपाईंको समस्या टाढा हुनेछ ।

दही

दहीमा ज्वानो हालेर खानाले केवल अपचको समस्या टाढा हुने मात्र नभई पाचन प्रक्रियालाई पनि दुरुस्त बनाउँछन् । जसको कारण पेटको समस्याबाट बचाउँछ । साथै दहीमा जीरा, नुन र कालो मरिच हालेर दैनिक खानाले अपचको समस्या समाधान हुन्छ ।

भुईँ कटहर

भुईँ कटहरमा नुन र कालो मरिच हालेर खाँदा पनि अपचको समस्या टाढा हुन्छ ।

प्याज

प्याज काटेर त्यसमा कागतीको रस निचोरेर दैनिक खानाले अपचको समस्या समाधान हुन्छ ।

ल्याड

दुईथोटा ल्याडलाई पिस्नुहोस् । एक/दुई कप तातो पानी हाल्नुहोस् । पानी चिसो भएपछि पिउनुहोस् । एक दिनमा तीनपटक यसो गर्दा यसले पनि हामीलाई फाइदा पुर्‍याउँछ ।

पीपीई लगाएरै शव जलाउँछन् यी युवा

विराटनगर (प्रस) । पीपीई लगाएका एक युवाले दाउराको हार मिलाउँदै खात लगाए । केही समयमा चिता तयार भयो । अरु दुई जनाले प्लास्टिककले छोपिएको शव एम्बुलेन्सबाट फिर्केर चिता भएतर्फ अघि बढे । त्यसलाई जस्ताको तस्तै थपक्क दाउरामाथि राखिदिए । त्यसपछि हिन्दू परम्पराअनुसार शवमा दागवत्ती दिइयो । अनि दनदनी आगो दान्कन थाल्यो । पुताएको धुवा कुइरीमण्डल हुँदै आकासतर्फ उड्यो ।

शव पूर्णतः नजलुन्जेल युवाहरु कुरेर बसिरहे । तीन

घण्टाजतिमा शव जलेर खरानी भइसकेको थियो । त्यसपछि घाटवरपर सेनिटाइज गर्ने औषधि छर्किए । आफूहरुले पनि त्यही प्रक्रिया दोहोर्‍याए । विराटनगरमा पहिलोपटक कोरोना संक्रमितको शव गाडिएन । वरु परम्पराअनुसार जलाइयो । एक संक्रमित महिलाको शव जलाउँदा घाटमा यस्तै दृश्य देखिएको थियो ।

परिवारको चाहना कोरोनाबाट मृत्यु भएकी आफन्तको शव खाल्डो खनेर गाड्ने थिएन । वरु हिन्दू परम्पराअनुसार घाटमै लगेर जलाउन पाइयोस् भन्ने थियो । नेपाली सेनाले सरकारको

निर्देशनअनुसार शव खाल्डो खानेर गाड्ने गरेको छ । तर, विराटनगरमा भने संक्रमित महिलाको शव व्यवस्थापन जलाएर गरियो । त्यो पनि युवाहरुको पहल र सक्रियतामा ।

स्वस्फूर्त रुपमा विराटनगर वरगाछीका २५ वर्षीय राम नेपाल, २२ वर्षीय सुयोग चापागाई र वर्ष २३ का रविन कार्की संक्रमितको शव व्यवस्थापनमा आफैं खटिए । “सरकारको नीतिअनुसार नेपाली सेनाले खाल्डो खनेर शवको व्यवस्थापन गर्दै आएको छ । तर, विराटनगरमा भने जलाउन चाहने संक्रमितको

परिवारको इच्छाअनुसार हामीले शव व्यवस्थापन गरिदिएका हौं” कार्कीले भने, “स्वयंसेवकका रुपमा हामीले यसअघि संक्रमितको घरमा औषधि छुट्टै सेनिटाइज गर्ने काम पनि गर्दै आएका थियौं ।” शव व्यवस्थापन गर्न समाजका अगुवा, स्थानीय प्रशासन र स्थानीय तहले समेत सकारात्मक सहयोग गरेको उनले सुनाए । युवाहरु आफैले अस्पताल पुगेर कोरोनाबाट मृत्यु भएका व्यक्तिको शव उठाउँछन् । अनि घाटसम्म लैजान्छन् । जलाउने चाँजोपाँजो पनि आफैं मिलाउँछन् । पूर्णतः स्वास्थ्य सुरक्षा र सावधानी अपनाएर शव

जलाइन्छ । जलिसकेपछि घाटालाई पनि सेनिटाइज गरिदिन्छन् । शव व्यवस्थापन गर्दा चाहना गरे संक्रमण भएको रहैनछ भने परिवारका सदस्यलाई पनि उपस्थित गराइन्छ । अदालतले नै शव परम्पराअनुसार जलाउनसमेत पाइने आदेश दिएपछि विराटनगरका युवा स्वयंसेवकहरुले सहयोग स्वरुप पहिलोपटक शव जलाएका हुन् ।

स्वयंसेवामा खटिएकामध्ये रविन प्रदेश १ की सांसद बिन्ध्या कार्कीका छोरा हुन् । बाँकी युवा सामाजिक अभियन्ता हुन् । यसअघि उनीहरु संक्रमितको घर सेनिटाइज गर्ने काममा सक्रिय

थिए । सांसद कार्कीले भनिन्, “छोराले आफ्ना साथीहरूसँग मिलेर यस्तो काम गर्न लागेको भनेर सुनाए । मैले रोक्न सकिनँ । अहिले कोरोना संक्रमण हुँदा संक्रमितलाई समाजले छिछि र दूरदूर गर्ने अवस्थामा छोरा अनि उनका साथीहरुले गरेको कामले सकारात्मक सन्देश छोरोस् भनेर मैले पनि हौसला दिएँ ।” रविनले आमा र परिवारसँग छलफल गरेरै आफूले संक्रमितका परिवारले चाहेअनुसार सद्गत गर्न सकियोस् भनेर काम थालेको सुनाए ।

सबै युवा ब्यारेन्टिनमा बस्छन् । कोरोना परीक्षण पनि

गराएका छन् । बरगाछीका अगुवा दीपक चापागाईका अनुसार विराटनगरमै पनि शव जलाउन चाहने परिवारलाई सहयोग पुगोस् भनेर आफूले पनि उनीरूलाई प्रोत्साहन गरेको बताए । उनले भने, “उनीहरु एक महिना अघिदेखि कोरोना संक्रमितहरुको घरमा सेनिटाइज गर्ने काममा पनि खटिएका थिए । विपन्नलाई खाद्यान्न पनि बाँड्दै थिए । संक्रमितको शव चानचुने आँटले गर्न सक्ने काम होइन । तर, उनीहरुले हिम्मत देखाएका छन् ।”युवा अभियन्ता राम नेपाल र सुयोगले कोरोनाबाट

संक्रमित हुनुभन्दा पनि मृत्युपछि परिवारले चाहेअनुसार सद्गत गर्न नपाउनु भन्नु पीडादायी हुने देखेर आफूहरूले सहयोग गर्ने योजना बनाएको बताए । उनले भने, “घर सेनिटाइज त गरेकै थियौं तर सावधानी अपनाएर शवको व्यवस्थापन गरिदिउँ भन्ने सदसल्लाह गर्दा यो काम पनि थालनी भयो ।” उनले कोरोनाले समाजमा सामाजिक भाव र सहयोगी मन मनु हुँदैन भन्ने सन्देश दिन पनि जोखिम उठाएर सक्रिय भएको सुनाए । विराटनगरमा मात्र कोरोनाबाट १५ जनाको मृत्यु भइसकेको छ ।

प्रतिदिन

विवाह कार्ड

अब मेसिनबाट घरको भन्ज्याल तथा ढोकाको बटु

INDESIGN BTM

3D BOARD

हरि ओम (UPVC) उद्योग

तपाईंकोमा प्रतिदिन आएन ?

चन्द्रगढी, अटपुर

दमक

मेचीनगर

उर्लाबारी

इलाम, नंजलबारे

काकरभिट्टा

राशिफल

मेघ : शरीरमा जागर र स्फूर्ति बढ्नेछ, काम गर्ने उर्जा बढेर आउने छ ।

वृष : आजको दिनमा सजिलै अरुको विश्वास जित्न सकिनेछ

मिथुन : आम्दानी र खर्चको तालमेल नमिल्दा असहज परिस्थितिको सामना गर्नु पला

कर्कट : निरन्तर गरिरहेको काममा रुची घट्ने देखिन्छ ।

सिंह : यात्रामा नसकिनु राम्रो होला, चोटपटक र दुर्घटनाको भय देखिन्छ ।

कन्या : आम्दानीका नयाँ स्रोतहरु भेटिनेछन् भने मनय आम्दानी हुनेछ ।

तुला : ठूला र प्रतिष्ठित व्यक्तिसँगको सम्बन्ध बिस्तार हुनेछ ।

वृश्चिक : सामाजिक मान प्रतिष्ठा मिल्नेछ, विरोधीलाई परास्त गर्न सकिनेछ ।

धनु : नोकरीमा पदोन्नती वा विशिष्ट सम्मान पाइने योग छ ।

मकर : आजको दिन शुभ कार्यमा सरिक भएर बित्नेछ ।

कुम्भ : धर्म कर्ममा र सेवामूलक काममा रुची बढ्नेछ ।

मीन : विश्वास गरिएका व्यक्तित्वबाट नै भ्रुटा आरोपहरु आइलाग्न सक्छ ।

प्रतिदिन दैनिकमा विज्ञापन दिन तथा ग्राहक बन्नुका लागि हाम्रो ठेगाना - प्रधान कार्यालय : ०२१-४४३६०० । शाखाहरु : इटहरी/विराटनगर : ९८४२१०२४६, उर्लाबारी : खेन्र शैर्मा ९८४२१०२४६, दमक : विष्णु सुब्बा ९८४२१०१३७, चारबाली : ९८४२१०३०१३, धुलाबारी : गोबिन्द धिमरे, ९८४२१०३१०, भद्रपुर : लोकेन्द्रधुर कुँवर ९८४२१०३११६, जङ्गलधारा : श्रीम बराल ९८४२१०३३३